



ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชน
ในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย
อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

A STUDY OF FACTORS AFFECTING COMMUNITY HOLISTIC PROMOTION IN
THE HEALTH SERVICE AREA OF BANBORSAI HEALTH PROMOTION HOSPITAL,
PAPAYOM DISTRICT, PATTHALUNG PROVINCE

ประคองธรรม จันทรชิวา

สมบุญ บัญญัติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

สมเกียรติ ตันสกุล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุงและ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุงเป็นการวิจัยแบบผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรในอาศัยอยู่ในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประธานอสม. ครู พระสงฆ์ ผู้นำชุมชนโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซซี่และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .926 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายและการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คนโดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง สุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง โดยรวม



ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สุขภาวะทางสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือ สุขภาวะทางสังคม ($\bar{X} = 3.96$) ส่วนสุขภาวะทางกายและ สุขภาวะทางจิต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.90$) ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาวะองค์รวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลักคือ ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในชุมชน ปัจจัยด้านวิสาหกิจพัฒนา ปัจจัยด้านการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชนและปัจจัยด้านการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่มีผลทำให้การสร้างเสริมสุขภาพชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ประสบผลสำเร็จอย่างสูง เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและองค์กรภายนอก

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพชุมชน, บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

Abstract

The objectives of this research were as follows 1) To study the community holistic health promotion in the health service area of Banbosai health promotion hospital, Papayom district, Patthalung province. 2) To study of factors affecting community holistic health promotion in the health service area of Banbosai health promotion hospital, Papayom district, Patthalung province and 3) To study the guideline for development in holistic health promotion in the health service area of Banbosai health promotion hospital, Papayom district, Patthalung province. This is a mix method of qualitative and quantitative research. The samples were people who live in the area of Banbosai health promotion hospital, Papayom district, Patthalung province and composed of village volunteer, teacher monk, community leader, sample size by kreja'e and morgan's table management, The samples were about 341 persons. The instrument for data collection was questionnaire of the reliability of 0.926. The statistics were analysed as follows ; percentage, mean, standard deviation sampling by simple random sampling and with 10 key informants by purposive sampling. The community holistic health in the area of Banbosai health promotion hospital,



Papayom district, Patthalung province by overview was at more level for all aspects, and considered in each aspects found that all aspects were at more level. ($\bar{X} = 4.00$) And there were. 1) Wisdom health all aspects were at more level. ($\bar{X} = 4.24$) 2) Social health all aspects were at more level. ($\bar{X} = 3.96$) 3) Physical health and Mental health all aspects were the lowest. ($\bar{X} = 3.90$). The factors which are effected to promotion of holistic health of community in responsibility area of Banbosai health promotion hospital, Papayom district, Patthalung province which are composed of five factors namely: factor of personal, factor of community economics, factor of development method, factor of supporting from private and government sectors, and factor of administration management which are influenced to fulfilment promotion of holistic health in community in responsible area of Banbosai health promotion hospital, Papayom district, Patthalung province and to be accepted by people in community and out of community

Keywords: Factors Affecting Community Holistic Promotion the Health Service Area.

บทนำ

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มีสาระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สุขภาวะทางกาย ทางจิต ทางสังคม ในมาตรา 55 บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชน ได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคและส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิ ปัญญาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการจัดบริการนั้นต้องครอบคลุมการ ส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพด้วย (ราชกิจจานุเบกษา , 2559)

สุขภาพแบบองค์รวม (Holistic Health) จึงเป็นการดูแลสุขภาพที่มีการบูรณาการ ความรู้ดั้งเดิมเข้ากับการบำบัดเสริม เพื่อส่งเสริมให้เกิดสุขภาวะที่ดี และป้องกันรักษาโรค ใน ปัจจุบันมีการนำการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมไปใช้ในการบำบัดรักษาคนไข้หรือผู้ที่มีความไม่ สบายทำให้เกิดเป็นการแพทย์แบบองค์รวมขึ้น (Holistic Medicine) การแพทย์แบบองค์รวม



ได้รับความนิยมน้อยแพร่หลายในหลายประเทศ เปรียบเสมือนปรัชญาการสร้างสุขภาพและการรักษาโรค ซึ่งจะพิจารณาองค์ประกอบทุกอย่างของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นไปที่การให้ผู้เข้ารับการรักษาบำบัดเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบำบัดรักษา หรือปฏิบัติตนเพื่อให้หายจากโรคภัยด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทพฤติกรรมสุขภาพจาก “เชิงรับ” มาเป็น “เชิงรุก” ในบางครั้งเรียกการแพทย์แบบองค์รวม ว่าเป็นการแพทย์ทางเลือก (Alternative Medicine) โดยไม่ได้จำกัดอยู่ที่วิธีใดวิธีหนึ่ง หากแต่ครอบคลุมถึงการวินิจฉัยโรค การบำบัดรักษา และการส่งเสริมสุขภาพ (ส.เสื่อ. (ม.ป.ป.). , 2559)

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย เป็นหน่วยบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิตั้งอยู่ตำบลบ้านพร้าวอำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ซึ่งตำบลบ้านพร้าวมีจำนวน 10 หมู่บ้านมีลักษณะเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมากในช่วงระยะ 10 กว่าที่ผ่านมาเพราะการเกิดขึ้นของสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ในพื้นที่ คือมหาวิทยาลัยทักษิณและวิทยาลัยเทคนิคป่าพะยอม (เพ็ญศรี เปลี่ยนขำ, 2559) รูปแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนถูกเปลี่ยนแปลงจากวิถีชีวิตแบบพอเพียง เรียบง่ายมาเป็นการแข่งขันและเร่งรีบ ทำให้พฤติกรรมด้านสุขภาพถูกละเลยและก่อให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามมาจากการกินอยู่จนวันหนึ่งต้องย้อนกลับมาให้ความสำคัญกับสุขภาพ โดยมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2 แห่งในเขตเทศบาลตำบลบ้านพร้าวซึ่งเป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิคือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทรายและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านตลิ่งชัน ทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการจัดการสุขภาพชุมชน โดยมีการแบ่งเขตบริการออกเป็น 2 เขตๆละ 5 หมู่บ้าน ในส่วนที่เป็นเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทรายนั้นมีจำนวน 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 4 บ้านบ่อทราย หมู่ที่ 5 บ้านไส้อ้อ หมู่ที่ 6 บ้านหาดสูง หมู่ที่ 7 บ้านไสกล้ายและหมู่ที่ 10 บ้านบ่อทรายใน โดยทุกหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านจัดการสุขภาพและเป็นหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรค โดยมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทรายเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งเสริมการจัดการสุขภาพชุมชนแบบองค์รวมและยั่งยืน โดยมีการบูรณาการ คน ทุน กิจกรรม กับชุมชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทรายจัดทำแผนสุขภาพชุมชนแบบองค์รวมคือมองประเด็นสุขภาพเป็นความเชื่อมโยงกันทั้ง 4 มิติ คือ สุขภาวะทางกาย สุขภาวะทางจิต สุขภาวะทางสังคมและสุขภาวะทางสติปัญญา โดยมีบ้าน วัด โรงเรียน เป็นภาคีเครือข่ายที่สำคัญ

ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเพื่อศึกษาการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุงและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง



ประโยชน์จากการศึกษาเรื่องนี้จะทำให้เห็นถึงการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพิจิตร และทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพิจิตร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพิจิตร และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพิจิตร
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพิจิตร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed Methods Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 341 ชุด(Questionnaire) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เครื่องบันทึกเสียง

ผลการวิจัย

- 1) สุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพิจิตร โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทรายมีสุขภาวะองค์รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก



2) ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพขององค์กรรวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลักคือ ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในชุมชน ปัจจัยด้านวิสาหกิจพัฒนา ปัจจัยด้านการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชนและปัจจัยด้านการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่มีผลทำให้การสร้างเสริมสุขภาพของชุมชนแบบองค์กรรวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง ประสบผลสำเร็จอย่างสูงเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและองค์กรภายนอก

3) แนวทางพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพของชุมชนแบบองค์กรรวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) แนวทางพัฒนาสุขภาพทางกายชุมชนร่วมกับ รพ.สต. ควรจะสร้างแกนนำให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านให้สามารถดูแลคนในชุมชนได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้นโดยการจัดอบรมสม. และผู้นำชุมชน ให้มีศักยภาพเป็นผู้นำการจัดสุขภาพชุมชนแบบองค์กรรวม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมมีความยั่งยืน ควรนำเงินกองทุนต่าง ๆ ที่มีในชุมชนออกมาใช้เพื่อสนับสนุนการจัดการสุขภาพมากขึ้น 2) แนวทางพัฒนาสุขภาพทางจิตควรมีการฝึกอบรมผู้ที่ทำงานในด้านนี้มากขึ้น รวมทั้งจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการสร้างเสริมสุขภาพทางจิตให้มากขึ้น รวมไปถึงควรมีการบูรณาการ ระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำงานด้านสุขภาพทางจิตให้เป็นเอกภาพ 3) แนวทางพัฒนาสุขภาพทางสังคมหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่มีกิจกรรมลักษณะเดียวกัน ควรมีการบูรณาการทำงานร่วมกัน และควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจและความต้องการของคนในชุมชนและ 4) แนวทางพัฒนาสุขภาพทางปัญญา ควรจะนำหลัก บวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน มาดำเนินการอย่างจริงจัง รวมถึงการปรับปรุงแบบการทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สุขภาพทางปัญญา ผ่านกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

สรุป

ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพขององค์กรรวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลักคือ ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในชุมชน ปัจจัยด้านวิสาหกิจพัฒนา ปัจจัยด้านการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชนและปัจจัยด้านการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่มีผลทำให้การสร้างเสริมสุขภาพของชุมชนแบบองค์กรรวมของชุมชนในเขตบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบ่อทราย อำเภอบำเพ็ญ จังหวัดพัทลุง ประสบผลสำเร็จอย่างสูงเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและองค์กรภายนอก



แนวทางการพัฒนาสุขภาวะทางกายของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่อทรายควรจะมีการสร้างแกนนำในการขับเคลื่อนกิจกรรมให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งกำหนดไว้ในแผนพัฒนาชุมชนของหมู่บ้านและแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านพร้าวเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ อีกทั้งควรจะนำเงินกองทุนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้านมาใช้ในการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน

ด้านการพัฒนาสุขภาวะทางปัญญาของชุมชนในเขตบริการชุมชนของ รพ.สต.ป่อทรายควรใช้หลักการ “บวร” คือ บ้าน วัด โรงเรียน โดยมีผู้นำชุมชนเป็นแบบอย่างในการทำงานและแนวทางในการพัฒนาการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของ รพ.สต.บ้านป่อทราย

แนวทางการพัฒนาสุขภาวะทางกาย จิต สังคม และปัญญา ชุมชนจะต้องมีการบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับภาคีเครือข่าย รวมทั้ง ต้องสร้างแกนนำ ในการขับเคลื่อนกิจกรรมให้ครอบคลุมพื้นที่ และนำทุนที่มีอยู่ในชุมชนออกมาสนับสนุนกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนให้มากขึ้น นอกจากนั้นควรมีการเผยแพร่ความรู้และผลการดำเนินงานแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพอันจะนำมาซึ่งการมีสุขภาพดีของประชาชนในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยพบว่า ในการเสริมสร้างสุขภาวะแบบองค์รวมของชุมชนในเขตบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนท้องถิ่น ทำให้เกิดการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นพันธกิจที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านป่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง พบว่าแต่ละชุมชนนั้นมีทุนเดิมอยู่แล้ว แต่ถูกนำมาใช้มาใช้ในการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนน้อยเกินไป จึงควรมีการนำมาใช้ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนในการจัดการสุขภาพแบบองค์รวมของรพ.สต.บ้านป่อทราย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง



2) ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการจัดการสุขภาวะองค์กรรวมในเขตเทศบาล ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุงเพื่อจะได้ทราบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทการจัดการสุขภาวะชุมชนแบบองค์กรรวมอย่างไร

3) ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการจัดการสุขภาวะแบบองค์กรรวมในเขตเทศบาลตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

4) ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) กับการจัดการสุขภาวะชุมชนของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

เอกสารอ้างอิง

เพ็ญศรี เปี้ยนขำ. (2559). การสาธารณสุขมูลฐาน. *สังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 1(2),1-7.

ราชกิจจานุเบกษา . (2559). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพมหานคร: 2559.

ส.เสื่อ. (ม.ป.ป.). . (2559). ชุมชนคนท้องถิ่น สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . *สังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 1(2),1-7.